

Lingüísticament alçats

David Vila i Ros

FERRAN SUAY

Parlants fets i drets. Una mirada des de la Psicologia

Voliana Edicions (2018)

En tota anàlisi de situació la perspectiva hi té un paper fonamental. I Ferran Suay ens ofereix una perspectiva innovadora sobre el conflicte lingüístic i els hàbits dels parlants en contextos de llengües en contacte: la perspectiva psicològica. Doctor en psicologia i professor a la Universitat de València, Suay va ser, juntament amb Gemma Sanginés, el creador del Taller d'Espai Lingüístic Personal i un dels fundadors de l'entitat Tallers per la Llengua, que durant anys ha organitzat tallers arreu dels Països Catalans per dotar de recursos totes aquelles persones que volen aprendre a fer un ús normal, desacomplexat i còmode del català. Tres segles de repressió lingüística no han estat en va i la majoria dels catalanoparlants actuen, fent servir una paraula de Suay, com a *catalanocallants*, és a dir, renunciant d'entrada a la llengua pròpia quan s'adrecen a persones que no coneixen o que "no semblen catalanoparlants" ("i quina deu ser l'aparença del catalanoparlant?", es pregunta Suay); invertir aquesta pràctica ha estat l'objectiu dels tallers i, també, del llibre de què parlem.

Parlants fets i drets no és, però, una guia de conducta lingüística, sinó un recull dels articles que l'autor ha publicat a diversos mitjans de comunicació i al seu blog personal i en què reflexiona sobre la situació de la llengua al País Valencià i, de retruc, a la resta del domini lingüístic. Amb precisió i contundència, Suay mostra la mentalitat d'esclau i les actituds servils dels ocupants (en paraules seves) del Palau de la Generalitat valenciana en èpoques del PSOE i del PP, sempre al servei del poder de Madrid, i en desemmascara les polítiques lingüicides, que no han tingut

cap altre objectiu que la completa desaparició de la llengua pròpia del país. Conceptes com el bilingüisme trampós (tot allò que està en català ho ha d'estar, també, en espanyol, però no pas a la inversa), el bilingüisme imbècil (cal escriure sempre *València/Valencia?*) o la discapacitat lingüística (d'aquelles persones –fins i tot representants polítics– que són incapaces d'expressar-se en la llengua pròpia del país) conviuen en el llibre amb la més fina ironia a l'hora de denunciar la hipocresia i el caràcter submís dels partits sucursalistes i obertament nacionalistes que han governat el País Valencià durant dècades.

Emperò, Ferran Suay no es queda només amb la necessària observació crítica de la realitat lingüística. Si una empresa no etiqueta en català, si en una festa popular no hi sona cap cançó en la llengua del país, reclamem-ho. Si hi ha un canvi de color polític, posem sobre la taula els principals reptes lingüístics que s'hauria de plantejar el nou govern (i aquí hi trobem l'àmplia experiència de l'autor, que actualment és responsable de política lingüística d'Acció Cultural del País Valencià i president de la Xarxa Europea per la Igualtat Lingüística). I, sobretot, com a parlants, aprenem a desprendre'ns dels prejudicis lingüístics i llancem-nos a fer servir el català en qualsevol situació, sense pressuposar que el nostre interlocutor no ens entendrà.

Parlants fets i drets és, doncs, un recull imprescindible per copsar el funcionament dels processos de substitució lingüística i els mecanismes que el poder empra per exterminar una llengua i, també, per comprendre els efectes que aquestes polítiques tenen en els parlants. Quan haguem entès quina és la situació de la llengua i com hi hem arribat, ja podrem plantejar-nos de fer el pas següent: iniciar el camí cap a l'assertivitat lingüística com a parlants i cap a la normalitat lingüística com a societat. ■